

Izglītības konference "Mākslai ir nozīme!"

Teātra mākslas skolotājiem iesakām

16. augusts

	Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā			Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē		
Darba sesija (14.00-15.00)	1.1. Kā mācīt par un caur mākslu?	1.6. Kā radīt svētkus ar teātra mākslas stundu palīdzību? #pamatskola #vidusskola		1.7. Kā rast drosmi paust idejas?	1.8. Foruma teātris un varoņa stāsts – metodes pašizziņai un pašizpaušmei #vidusskola	
Darba sesija (15.15-16.15)	2.1. Kā skolēnam pieredzēt mākslu/kultūru?	2.5. Procesā veidots iestudējums #pamatskola	2.6. Kultūra "apēd" vai rada naudu?	2.7. Kādi ir formālās un neformālās mākslas izglītības kopīgie mērķi un ceļi to īstenošanā?	2.8. Ieskats padziļinātā kursa "Kultūra un māksla II" saturā un metodikā #vidusskola	
Darba sesija (16.30-17.30)	3.5. Teātra tradīcija Liepājā #vidusskola	3.6. Teātra mākslas pieredze Valmieras PII "Sprīdītis" #pirmsskola	3.8. Kultūras piedzīvošana Latvijas festivālos un notikumos	3.1. Vai māksla ietekmē citas dzīves jomas?		

17. augusts

Meistarklases (10.00-13.00) Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā	1.1. Performance. Kuratora darbs. Procesā radīta izrāde. Pop-up izstāde. #vidusskola	1.2. Teātra improvizācija. Ķermeņa pārvaldība. #pirmsskola #sākumskola #pamatskola #vidusskola	1.3. Krūzīšu un siena leļļu, un objektu teātris. #pirmsskola #sākumskola	1.4. Laikmetīgā dejas. Vides dejas. #pirmsskola #sākumskola #pamatskola #vidusskola		
Meistarklases (10.00-13.00) Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē	4.3. Radošā rakstīšana – dramaturģija #pamatskola #vidusskola					

16. augustā

Konferences atklāšana un iedvesmas stāsti koncertdārzā "Pūt, vējiņi!"

12.30–12.45 Teātris skolā, skola teātrī

Iedvesmas stāsts

Elmārs Senkovs, LKA asociētais profesors, prorektors mākslinieciskās jaunrades darbā, režisors.

Inga Krišāne, *Skola2030* vecākā eksperte, režisore, Siguldas pilsētas vidusskolas skolotāja.

Darba sesijas

14.00–15.00 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

1.1. Kā mācīt par un caur mākslu?

Paneļdiskusija

"Skolotāj, šī nav nekāda latviešu valoda – kāpēc mums teātra stundā jāraksta?", "Tā jau tikai vizuālā māksla – neiespringsti!", "Skolotāj, mēs nevaram šodien tikai padziedāt?". Paneļdiskusija par to, kādēļ mākslas un kultūras mācību priekšmeti nereti tiek asociēti ar atpūtu un ko mēs kā pedagogi varam darīt, lai veicinātu dziļu un apziņātu mācīšanos, nepazaudējot mākslas veidiem raksturīgo radošumu.

Vada: Inese Vilciņa, *Skola2030* vecākā eksperte.

Piedalās: Daiga Celmiņa, Rīgas Teikas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja; Fēlikss Rekovics, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas ģeogrāfijas skolotājs, Liepājas dabaszinību mācību jomas koordinators;

Ļevs Rusilo, Rīgas Juglas vidusskolas kultūras un sociālo zinību skolotājs.

1.6. Kā radīt svētkus ar teātra mākslas stundu palīdzību?

Pieredzes stāsts

Uzzināsiet, kā, teātra mākslai kā mācību priekšmetam ienākot skolā, iespējams veidot Teātra svētkus, kur katrai klašu grupai ir savi veicamie uzdevumi, piemēram, improvizācijas, īsfilmas, plakāti vai procesā veidots iestudējums, savukārt visi šie uzdevumi saistāmi ar vērtībām un to izpratni, tādējādi rosinot skolēnus ne tikai padziļināti izprast tikumu un vērtību nozīmi ikdienas situācijās un personiski, bet arī attīstīt līderību, katra individuālās spējas un talantus, kā arī mācīties sadarboties, būt gan tolerantiem, gan arī drosmīgiem un atbildīgiem.

Ilze Karazina, Liepājas Raiņa 6. vidusskolas kursa "Kultūra un māksla I (teātra māksla)", teātra mākslas, krievu valodas, latviešu valodas un literatūras skolotāja;

Sigita Stefana, Liepājas Raiņa 6. vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, kursa "Kultūra un māksla I (teātra māksla)" skolotāja.

#pamatskola #vidusskola

14.00–15.00 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

1.7. Kā rast drosmi paust idejas?

Paneļdiskusija

Ideju radīšanas procesa iznākums ir neparedzams. Jo patiesi oriģinālas idejas rodas, radīšanas procesā iekļaujot elementus, kas sākotnēji šķiet pilnīgi neatbilstoši. Tādēļ ir nepieciešama drosmē:

- ideju radītājam – atļauties eksperimentēt un līdz ar to riskēt būt nesaprotamam, muļķīgam;
- tam, kurš ideju radīšanas procesu atbalsta, virza – nekritizēt, neapjukt provokatīvu vai pirmajā brīdī nesaņemtu ideju priekšā.

Paneļdiskusijā šķetināsim iespējas, kā skolotājiem vairot drosmi radīt un pēc tam paust oriģinālas idejas pašiem, kā ikdienā rosināt to darīt arī skolēniem.

Vada: Inga Pāvula, izglītības eksperte un supervizore.

Piedalās: Elmārs Senkovs, LKA asociētais profesors, prorektors mākslinieciskās jaunrades darbā, režisors; Baiba Bartkeviča, Liepājas koncertzāles "Lielais dzintars" mākslinieciskā vadītāja, Eiropas kultūras galavas-pilsētas 2027 projekta programmas "(ne)miers" mākslinieciskā vadītāja; Agris Mertens, traumatologs ortopēds, mugurkaula ķirurgs, uzņēmējs, inovatīvas akupresūras korsetes autors.

1.8. Foruma teātris un varoņa stāsts – metodes pašizziņai un pašizpaušmei

Pieredzes stāsts

Gūsiet ieskatu divās metodēs, kas raisa skolēnu pašizpaušmi, radot sev un sabiedrībai nozīmīgas idejas:

- 1) brazīliešu režisora un politiskā aktīvista Augusto Boala radītais foruma teātris ir interaktīvā teātra forma ar mērķi iedziļināties problēmā;
- 2) amerikāņu rakstnieka un literatūras profesora Džozefa Kempbela formulētā varoņa stāstu metode ir domāta pašizziņai un stāstu/varoņu analizēšanai un radīšanai.

Ilze Mazpane, Ogres 1. vidusskolas skolotāja, māca vidusskolas kursu "Kultūra un māksla I: teātris", Skola2030 vecākā eksperte, metodiķe.

#vidusskola

15.15–16.15 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

2.1. Kā skolēnam pieredzēt mākslu/kultūru?

Paneļdiskusija

Prominenti eksperti apgalvo, ka māksla nokāpusi no ziloņkaula troņa, kultūra ir mums visapkārt kā gaiss, ko elpojam, nemaz nepamanot, tāpēc tā var ietekmēt mūsu izvēles un uzskatus. Kādas ir skolēnu iespējas pieredzēt kvalitatīvas mākslas un kultūras norises un mācīties tās izprast? Diskusijā runāsim par to, 1) KUR šobrīd (pēc Covid laikā skolēns var piedzīvot augstvērtīgu un viņam piemērotu kultūru; 2) KO ņemt vērā, izvēloties no kultūras un mākslas plašā piedāvājuma; 3) KĀ virzīt skolēna kultūras pieredzi – kāda ir skolotāju, vecāku un pašu skolēnu loma un 4) KĀPĒC vispār skolēnam ir vērts pieredzēt mākslu un kultūru, un vai stāsts ir tikai par brīvas, intelligentas un atbildīgas personības attīstību?

Vada: Aija Tūna, kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" vadītāja.

Piedalās: Elizabete Pavlovska, Ziedoņa klases vadītāja; Jānis Znotiņš, režisors, Valmieras vasaras teātra festivāla Bērnu un jauniešu programmas vadītājs; Dace Jurka, Mazsalacas Kultūras centra direktore, Latvijas kultūras darbinieku biedrības valdes priekšsēdētāja; Ginta Zalcmāne, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Uzziņu un informācijas centra, Informācijas pakalpojumu un starpbibliotēku abonementa nodaļas vadītāja.

2.5. Procesā veidots iestudējums

Darbnīca

Kā palīdzēt skolēniem veidot priekšstatu par iestudējuma tapšanas procesa svarīgākajiem posmiem: temata izvēli, idejas radīšanu, satura veidošanu, scenārija rakstīšanu, mēģināšanu un uzstāšanos; kādas ir šī temata apguves grūtības un ieguvumi. Dalībnieki tiks iepazīstināti un darbosies ar palīgmateriāliem: temata apguves plānojumu, darba uzdevumu aprakstiem, vērtēšanas kritērijiem, pašvērtējuma lapām u. c.

Sandra Okuņeva, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas teātra mākslas skolotāja.

#pamatskola

2.6. Kultūra "apēd" vai rada naudu?

Diskusija

Diskusijas fokusā kultūra un nauda jeb nemateriālā un materiālā pasaule. Vai kultūra ir piensums ekonomikai? Kā finanšu līdzekļus izlietot lietderīgi kopīgajām iedzīvotāju vajadzībām? Vai var pretnostatīt kultūru un ražošanu? Kas īsti ir pievienotā vērtība? Kā šo problemātiku aktualizēt skolā dažādos mācību priekšmetos? Diskusiju rosinās viedokļu līderi **Anda Laķe**, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, un **Uldis Lībergs**, kluba "Kursa" vadītājs. Iespēja diskutēt ikvienam klātesošajam.

Viedokļu līderi: Anda Laķe, LKA profesore; **Uldis Lībergs**, kluba "Kursa" vadītājs.

15.15–16.15 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

2.7. Kādi ir formālās un neformālās mākslas izglītības kopīgie mērķi un ceļi to īstenošanā?

Paneldiskusija

Vai ģitārspēles pulciņā un skolā mūzikas stundās apgūtajam ir kāda saistība? Vai literārajā nometnē "Aicinājums" saprasto drīkst izmantot literatūras stundās? Vai nebūs nepareizi, ja pēc skolas teātra nodarbībās apgūto veidu, kā izprast tēla iekšējo motivāciju, izmantosim teātra mākslas stundās? Paneldiskusijā meklēsim saskares punktus formālās un neformālās izglītības mērķiem un diskutēsim par skolotāju lomu skolēna attīstībā, katram savā izglītības veidā skolojot vienu un to pašu skolēnu.

Vada: Elīna Apsīte, *Skola2030* vecākā eksperte.

Piedalās: Anda Laķe, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, prorektore zinātniskajā darbā un Zinātniskās pētniecības centra vadītāja, socioloģijas doktore; **Rita Lūriņa**, Latvijas Kultūras akadēmijas docente, kultūras teorijas doktore, horeogrāfe; **Baiba Veismane-Rezonga**, Talsu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotāja un jauktā kora diriģente; **Jānis Precinieks**, Carnikavas pamatskolas vizuālās mākslas skolotājs, Olaines pirmsskolas izglītības iestādes "Zīle" deju skolotājs, deju kolektīvu "Dālderītis", "Oļi", "Abi divi" vadītājs.

2.8. Ieskats padziļinātā kursa "Kultūra un māksla II" saturā un metodikā

Darbnīca

Ko un kāpēc skolēni apgūs padziļinātajā kursā "Kultūra un māksla II"? Kādi atbalsta materiāli skolotājiem pieejami, lai šo kursu īstenotu? Kāda ir mākslu skolotāju pieredze, pašiem piedzīvojot būtiskākos šī kursa uzdevumus? Šos un citus jautājumus noskaidrosim šajā darbnīcā.

Ilze Mazpane, Ogres 1. vidusskolas skolotāja, māca vidusskolas kursu "Kultūra un māksla I: teātris", *Skola2030* vecākā eksperte, metodiķe.

#vidusskola

16.30–17.30 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

3.1. Vai māksla ietekmē citas dzīves jomas?

Diskusija

Vai māksla ir atsevišķa dzīves joma? Cik tā ietekmē citas dzīves jomas un otrādi? Kāda loma mākslas mijiedarbības ar citām dzīves jomām izpratnē ir skolā notiekošajam? Diskusiju rosinās viedokļu līderi **Elizabete Pavlovska**, Ziedoņa klases vadītāja, un **Mārcis Auziņš**, Latvijas Universitātes profesors, fiziķis. Iespēja diskutēt ikvienam klātesošajam.

16.30–17.30 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

3.5. Teātra tradīcija Liepājā

Pieredzes stāsts

"TEĀTRA TRADĪCIJA LIEPĀJĀ. XVIII–XX GS." Aptuveni 15 minūšu garais un spraigais videostāsts ar muzikāliem iestarpinājumiem un bagātīgu vizuālo materiālu, ko veido daudzu publisko un privāto arhīvu fotogrāfijas, drukāti teksti un apstrādāti videoieraksti, var būt vērtīgs mācību materiāls, izzinot teātra attīstības procesu Liepājā. Vienlaikus tas ir arī nacionālais kultūras mantojums, jo Liepājas teātra tradīcija un personības ir cieši saistītas ar visu Latviju. Šī mantojuma dokumentēšanu videostāstā, radošo un pētniecības procesu komentēs tā veidotājas.

Vēsma Lēvalde, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes docente, *Dr. art.*, Kurzemes Humanitārā institūta pētniece;

Sandra Okuņeva, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes lektore, *Mg. philol.*, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas teātra mākslas skolotāja.

#vidusskola

3.6. Teātra mākslas pieredze Valmieras PII "Sprīdītis"

Pieredzes stāsti

Kā strādāt ar pirmsskolas vecuma bērniem teātra mākslā, izmantojot vecumposmam atbilstošus izteiksmes līdzekļus un pieejas.

Linda Eglīte un Inita Miglava, Valmieras PII "Sprīdītis" skolotājas.

#pirmsskola

3.8. Kultūras piedzīvošana Latvijas festivālos un notikumos

Sarunu darbnīca

Nu jau noteikti ir izdevies datora ekrānu iemaiņīt pret īstiem, dzīviem un autentiskiem iespaidiem dabā, koncertos, izstādēs un citos kultūras notikumos! Iegūtie iespāidi klātesamības mirklī, pamanītās tendences piedzīvotajos kultūras notikumos un domas par to, kā no tā veidot saikni ar mācību saturu – kā piedzīvoto dokumentēt, kā izvērtēt, kā reflektēt par to mācību procesā, kā rosināt jauniešus piedzīvot kultūru? Kā stundās gūtās zināšanas transformējas mākslas piedzīvošanā? Pa to visu – sarunu darbnīcā, kurā piedalīsies dažādu festivālu un notikumu organizatori un eksperti, lai kopīgi analizētu tendences un diskutētu par kultūras norišu apmeklēšanas nozīmību, jauniešu iesaisti, kultūras pieredzēšanas ieguvumiem personības attīstības procesā un pieredzējuma mijiedarbību mācību procesā.

Vada: Inese Pitkeviča, Rīgas Kultūru vidusskolas direktora vietniece, kultūras kursu skolotāja, ādas plastikas māksliniece, un **Kārlis Blumfelds**, dīdžejs un pasākumu vadītājs, Biznesa augstskolas "Turība" lektors.

Piedalās: Jānis Znotiņš, režisors, Valmieras vasaras teātra festivāla Bērnu un jauniešu programmas vadītājs; **Lilīta Pudule**, LNMM izglītības programmu kuratore; **Valda Dārgais**, Gulbenes novada vēstures un mākslas muzeja direktore; **Sabīne Vandāna**, Valmiermuižas kultūras biedrības vadītāja; **Lauma Bērza**, LNKC folkloras un tautas mūzikas eksperte, festivāla "Baltica" pārstāve; **Edgars Āboliņš**, starptautiskā Mūzikas un mākslas festivāla "LABA DABA" pārstāvis.

Vakara sarunas

20.00–22.00 Liepāja ceļā uz Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027 klubā "Kursa"

17. augustā

Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

10.00–13.00 Meistarklases

13.30–14.30 Meistarklašu pārnese darbam skolā

1.1. Performance. Kuratora darbs. Procesā radīta izrāde. Pop-up izstāde.

Meistarklasē iepazīsimies ar kuratora darba specifiku un metodēm, kuras iespējams integrēt skolā, īstenojot kultūras priekšmetu saturu, kā arī piedzīvosim un piedalīsimies procesā radītas izrādes un pop-up izstādes veidošanā.

Kas jāņem līdzi: ērts, brīvs, laikapstākļiem piemērots apģērbs un maiņas apavi.

Vada: Sanita Duka, mākslu kuratore, pētniece, režisore, performatore.

#vidusskola

1.2. Teātra improvizācija. Ķermeņa pārvaldība.

Meistarklasē aplūkosim un izmēģināsim vingrinājumus ķermeņa pārvaldīšanai un psihofiziskai atbrīvotībai, sagatavojot skolēnu skatuviskai darbībai etīdēs un teātra improvizācijā.

Kas jāņem līdzi: ērts, brīvs apģērbs un maiņas apavi.

Vada: Ligita Smildziņa, teātra pedagoģe, režisore, skatuves kustības un improvizācijas teātra praktiķe.

#pirmsskola #sākumskola #pamatskola #vidusskola

1.3. Krūzīšu un siena leļļu, un objektu teātris

Meistarklasē apzināsim tēla veidošanas metodiku ar sadzīves priekšmetu palīdzību un piedzīvosim objektu teātra improvizācijas prieku. Gūsim ieskatu dabas materiālu leļļu un tradicionālo masku darināšanas tehnikās un to interpretācijās ar mūsdienu sadzīvē pieejamiem materiāliem.

Kas jāņem līdzi: ērts, brīvs apģērbs, maiņas apavi un, ja iespējams, viena krūzīte ar osu un dažī plāni lakati.

Vada: Margita Poriete, kultūras projektu vadītāja, režisore, folkloriste, muzejpedagoģe, Rīgas Latviešu biedrības nama Folkloras komisijas izglītojošas programmas bērniem un jauniešiem "Sprīdīša skola" vadītāja.

#pirmsskola #sākumskola

1.4. Laikmetīgā dejas. Vides dejas.

Meistarklasē praktizēsim dažādas metodes ķermeņa kustību valodas apzināšanā un kustību partitūras radīšanā. Tēmas: Es sadarbībā ar sevi; Es sadarbībā ar telpu; Es sadarbībā ar partneri; Es sadarbībā ar objektiem – izvērsums un pārnese uz mācību procesu.

Kas jāņem līdzi: ērts, brīvs, laikapstākļiem piemērots apģērbs un maiņas apavi.

Vada: Lilija Lipora, horeogrāfe, dejas pedagoģe, laikmetīgās dejas dejotāja.

#pirmsskola #sākumskola #pamatskola #vidusskola

Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

10.00–13.00 Meistarklases

13.30–14.30 Meistarklašu pārnese darbam skolā

4.3. Radošā rakstīšana – dramaturģija

Meistarklasē aplūkosim dramaturģijas likumsakarības, kas ir dzīves procesu un loģikas kopija. Mēģināsim praktiski saprast, kā darbojas dramaturģisks teksts, kas ir tā pamats un raksturs, tā izveides likumsakarības un paņēmieni.

Kas jāņem līdzi: pierakstu burtnīca un pildspalva.

Vada: Lauris Gundars, dramaturgs, režisors, starptautisku kinoscenāriju un teātra dramaturģijas darbnīcu vadītājs, Dramaturģijas un komunikācijas programmu pasniedzējs LiepU, LMA, RISEBA un Rīgas Stradiņa universitātē.

#pamatskola #vidusskola

Konferences noslēgums

15.00–17.00 "Lielais dzintars" kamerzālē

Perfomance kopā ar Tomu Juhņeviču (mūzika), Lauru Juhņeviču (glezna) un Liliju Lipori (deja).